

Ngày 23/10/2014 Chánh TTGSNH đã ban hành Kết luận thanh tra (KLTT) QTDND Mỹ Bình số 999/KL-TTGSNH1.m, KLTT QTDND Vĩnh Chánh số 1000/KL-TTGSNH1.m, theo quy định tại Điều 39 Luật Thanh tra 2010, Cơ quan TTGSNH công khai KLTT đối với 02 QTDND nêu trên với các nội dung chủ yếu sau đây:

I. Kết luận thanh tra QTDND Mỹ Bình:

1. Thực trạng tài chính:

- Tại thời điểm 31/5/2014, tổng tài sản thực còn là 566.167 triệu đồng, vốn điều lệ là 9.710 triệu đồng, tỷ lệ nợ xấu/Tổng dư nợ là 2,19%. Kết quả kinh doanh năm 2013, lợi nhuận sau thuế là 6.221 triệu đồng; đến 31/5/2014 chênh lệch thu nhập (-) chi phí là 2.758 triệu đồng.

- Số liệu các báo cáo tài chính từ thời điểm 31/12/2012 đến 31/5/2014 phản ánh: tình hình hoạt động của QTDND Mỹ Bình đã đạt được kết quả rất khả quan, các chỉ tiêu chính trong hoạt động kinh doanh tiền tệ các mức tăng trưởng khá như: Nguồn vốn huy động, dư nợ cho vay khách hàng (trong đó tập trung chủ yếu là cho vay phục vụ sản xuất nông nghiệp). Tỷ lệ nợ xấu được duy trì ở mức thấp dưới 2,5% tổng dư nợ, trong khi chỉ số lợi nhuận ngày càng tăng.

Tuy nhiên, số liệu về huy động vốn thời điểm ngày 31/5/2014 cho thấy đơn vị đã huy động được trên 535 tỷ đồng, vượt kế hoạch 2014 là 10,3%, trong khi dư nợ cho vay tăng trưởng ở mức thấp, giải pháp QTDND tăng số dư tiền gửi tại Ngân hàng hợp tác xã (chiếm 17% tổng sử dụng vốn) làm giảm hiệu quả kinh doanh của đơn vị.

2. Các vi phạm chính phát hiện qua thanh tra:

2.1. Về hoạt động cấp tín dụng:

- *Vi phạm quy định về kiểm tra giám sát vốn vay:* Có 173/1.015 hồ sơ kiểm tra dư nợ 24.441 triệu đồng, chiếm 10,61% tổng dư nợ được kiểm tra, QTDND Mỹ Bình chưa thực hiện kiểm tra đầy đủ và thường xuyên, các biên bản kiểm tra còn mang tính hình thức, chưa đánh giá thực tế hiệu quả sử dụng vốn, chưa đánh giá đầy đủ khả năng trả nợ của khách hàng, chưa phát hiện và xử lý kịp thời đối với những khoản vay sử dụng vốn vay không hiệu quả, chưa yêu cầu khách hàng bổ sung đầy đủ những giấy tờ tài liệu còn thiếu phát sinh liên quan đến khoản vay (*Các hành vi trên của QTDND Mỹ Bình là chưa thực hiện đầy đủ quy định tại Khoản 5, Điều 1, Quyết định số 127; Khoản 3, Điều 94, Luật các TCTD năm 2010*).

- *Vi phạm quy định về thủ tục bảo đảm tiền vay:* Có 285/1.015 hồ sơ được kiểm tra, dư nợ 219.809 triệu đồng. Đây là các khoản vay khách hàng thế chấp bằng quyền sử dụng đất, nhưng mới chỉ có thủ tục công chứng; xác nhận của xã phường. Theo quy định tại Khoản 1, Điều 12, Nghị định số 163/2006/NĐ-CP ngày 29/12/2006 của Chính phủ, các tài sản này thuộc diện phải đăng ký giao

dịch bảo đảm. Do đó đã vi phạm Khoản 5, Điều 7, Quyết định số 1627/2001/QĐ-NHNN ngày 31/12/2001 của Thống đốc NHNN.

- *Các sai phạm về cho vay khác:* Có 103/1.015 hồ sơ kiểm tra, dư nợ 3.079 triệu đồng, QTDND Mỹ Bình nhận giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của khách hàng là cá nhân có dư nợ dưới 50 triệu đồng, nhưng không xác định việc bảo đảm tiền vay theo Nghị định 41/2010/NĐ-CP ngày 12/4/2010 của Chính phủ.

2.2. Về quản trị, điều hành:

- *Tồn tại trong việc ban hành các văn bản, quy định, quy trình nội bộ:* Điều lệ QTDND Mỹ Bình được xây dựng theo mẫu hướng dẫn xây dựng Điều lệ QTDND cơ sở theo Quyết định số 05/2006/QĐ-NHNN ngày 20/01/2006 của Thống đốc NHNN, đến nay Quyết định này đã hết hiệu lực thi hành do vậy nhiều nội dung trong điều lệ không còn phù hợp với các quy định tại Luật các TCTD 2010. Chưa quy định đầy đủ về giới hạn cho vay, miễn giảm lãi, điều kiện giao dịch đảm bảo trong Quy chế cho vay QTDND Mỹ Bình. Hiện tại Quỹ tín dụng chưa xây dựng và ban hành quy định về việc phân công cụ thể nhiệm vụ cho nhân viên vận hành dịch vụ chuyển tiền điện tử CF-Ebank.

- Kế hoạch kiểm toán nội bộ năm 2013, 2014 đã được Kiểm toán viên xây dựng, tuy nhiên chưa được Trưởng ban kiểm soát phê duyệt theo quy định tại Khoản 3, Điều 24, Thông tư số 44/2011/TT-NHNN ngày 29/11/2011 Quy định về hệ thống kiểm soát nội bộ và kiểm toán nội bộ của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

- Trong nội dung các phiên họp; các báo cáo hàng quý của Ban kiểm soát chưa có nội dung phản ánh việc Ban kiểm soát thực hiện việc tổ chức các cuộc kiểm tra, kiểm toán đối với các nghiệp vụ, các đơn vị theo quy định tại Khoản 3, Khoản 4, Điều 84 Luật các TCTD 2010.

II. Kết luận thanh tra QTDND Vĩnh Chánh:

1. Thực trạng tài chính:

- Tại thời điểm 31/5/2014 tổng tài sản thực còn là 23.746 triệu đồng giảm 1.131 triệu đồng so với báo cáo, vốn tự có thực còn 464 triệu đồng.

- Nợ không có khả năng thu hồi chiếm tỷ lệ cao so với tổng dư nợ (17,2%), riêng các khoản nợ của khách hàng Lâm Văn Thanh và phần lớn nợ vay của nhóm khách hàng Nguyễn Ngọc Thơ với tổng dư nợ 2.194 triệu đồng gấp 2,3 lần vốn điều lệ của QTDND Vĩnh Chánh được xác định là rất khó thu hồi;

- Kết quả kinh doanh năm 2013 của QTDND Vĩnh Chánh được xác định là lỗ 857 triệu đồng nếu tính đủ các khoản trích dự phòng, lỗ lũy kế là 1.298 triệu đồng, bằng 110% vốn điều lệ và các quỹ dự trữ.

2. Các vi phạm chính phát hiện qua thanh tra:

2.1. Về hoạt động cấp tín dụng:

- Vi phạm về lãi suất cho vay theo quy định tại Thông tư số 16/2013/TT-NHNN ngày 27/6/2013 và Quyết định số 499/QĐ-NHNN ngày 17/3/2014: Thời điểm trước tháng 3/2014 cho vay 90 khách hàng với lãi suất 19%/năm (quy định

10%); thời điểm tháng 7/2014 đến nay cho vay 118 khách hàng với lãi suất phổ biến 18%/năm (quy định 9%).

- Vi phạm về giới hạn cấp tín dụng theo quy định Khoản 1, Điều 128 Luật các TCTD 2010: Cho vay 20 khách hàng vượt 15% vốn tự có của TCTD; cho vay nhóm khách hàng Nguyễn Ngọc Thơ với tổng số tiền 1.530 triệu đồng chiếm 89% vốn tự có (quy định 25%).

- Cho vay thế chấp tài sản không đăng ký giao dịch bảo đảm vi phạm Điều 12, Nghị định 163/2006/NĐ-CP ngày 29/12/2006 đối với 195 khách hàng với tổng dư nợ 14.884 triệu đồng.

- Cho vay 35 khách hàng sử dụng vốn sai mục đích dư nợ 4.610 triệu đồng; Không kiểm tra sử dụng vốn vay 36 khách hàng, dư nợ 4.725 triệu đồng vi phạm quy định tại Điều 6 và Điều 14, Quyết định 1627/2001/QĐ-NHNN ngày 31/12/2001 của Thống đốc NHNN.

2.2. *Vi phạm quy định về việc chấp hành các tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động:* Tại thời điểm 31/5/2014, tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu của QTDND Vĩnh Chánh là 4,93% (quy định 8%), vi phạm Điều 5, Quyết định số 1328/2005/QĐ-NHNN ngày 06/9/2005 của Thống đốc NHNN.

2.3. *Vi phạm quy định về quản trị, điều hành:*

- QTDND Vĩnh Chánh không tổ chức Đại hội thường niên năm 2012 vi phạm Điều 82 Luật TCTD 2010.

- Ban hành các văn bản quản lý nội bộ còn nhiều thiếu sót, vi phạm quy định của NHNN, như các Nghị quyết của HĐQT về lãi suất cho vay vượt trần quy định của NHNN; các quy định về miễn giảm lãi suất, tài sản bảo đảm khoản vay, hạn chế cho vay... không phù hợp với Luật các TCTD 2010 và Nghị định số 41/2010/NĐ-CP ngày 12/4/2010 của Chính phủ.

- Qua kết quả thanh tra tại QTDND Vĩnh Chánh cho thấy, Giám đốc và tập thể Ban điều hành trong quá trình thực thi nhiệm vụ, quyền hạn của mình đã để xảy ra nhiều vụ việc vi phạm pháp luật, vi phạm các quy định của NHNN:

- + Giám đốc QTDND đồng thời là Phó Chủ tịch HĐQT đã đề xuất đề HĐQT thông qua Nghị quyết về lãi suất cho vay vượt trần quy định của Thống đốc NHNN.

- + Hoạt động tín dụng là nghiệp vụ kinh doanh chính của QTDND Vĩnh Chánh, tuy nhiên đây cũng chính là hoạt động đơn vị có nhiều vi phạm nhất. Giám đốc và tập thể Ban điều hành có trách nhiệm chính về các sai phạm này tại đơn vị.

III. Kiến nghị đối với NHNN Việt Nam và NHNN chi nhánh tỉnh An Giang:

1. Kiến nghị đối với NHNN Việt Nam:

Theo quy định tại Khoản 5, Điều 35, Luật Hợp tác xã năm 2012: *Cuộc họp HĐQT được thực hiện như sau: Quyết định của HĐQT được thông qua theo nguyên tắc đa số, mỗi thành viên có một phiếu biểu quyết có giá trị ngang nhau. Để tránh trường hợp một nhóm thành viên HĐQT là người có liên quan chiếm đa*

số trong HĐQT (trong trường hợp cụ thể như ở QTDND Mỹ Bình) có thể chi phối khi biểu quyết các quyết định của HĐQT, đề nghị Thống đốc NHNN chỉ đạo các Vụ, Cục có liên quan khi xây dựng Thông tư quy định về Quỹ tín dụng nhân dân bổ sung quy định như sau:

“Số lượng thành viên HĐQT là người có liên quan với nhau không vượt quá 50% tổng số thành viên HĐQT QTDND.”

2. Kiến nghị đối với NHNN Chi nhánh tỉnh An Giang:

Theo quy định tại Khoản 6, Điều 8, Nghị định số 41/2010/NĐ-CP ngày 12/4/2010 của Chính phủ về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn: *Các cá nhân, hộ gia đình khi đăng ký giao dịch bảo đảm để vay vốn tại TCTD để sản xuất kinh doanh thì không phải nộp lệ phí đăng ký giao dịch bảo đảm cho cơ quan đăng ký giao dịch bảo đảm theo thẩm quyền.* Tuy nhiên, qua thực tế tại QTDND Mỹ Bình cho thấy: Các khách hàng thuộc đối tượng trên khi thực hiện việc đăng ký giao dịch bảo đảm tại Sở Tài nguyên môi trường tỉnh An Giang vẫn phải nộp lệ phí (0,1% giá trị giao dịch).

Đề nghị NHNN chi nhánh tỉnh An Giang có đề xuất, kiến nghị với Cơ quan có thẩm quyền và Sở Tài nguyên môi trường tỉnh thực hiện đúng quy định về thu lệ phí đăng ký Giao dịch bảo đảm đối với nông dân khi vay vốn tại các TCTD.

CƠ QUAN THANH TRA, GIÁM SÁT NGÂN HÀNG

